

Соціальний проект

Школа для батьків

«Гармонія»

Зміст проекту

Розроблена модель школи для батьків, яка буде діяти на території нашої громади. Це незвичайний навчальний заклад для батьків, який спрямований на допомогу функціонально неспроможним сім'ям – школа для батьків «Гармонія». Сподіваємось, що партнерами даної ініціативи стануть соціальні служби, правоохоронні органи, лікарі, вчителі, психологи, місцеві органи самоврядування. Відвідувачам даного закладу буде надаватись соціально-педагогічна допомога, яка являтиме собою цілісну систему знань, що розкриває закономірності процесу формування особистості дитини. Педагогічна просвіта носитиме попереджальний характер, здійснюватиметься інтенсивно і своєчасно, що забезпечить профілактику помилок у сімейному вихованні, буде спрямована не лише на теоретичну підготовку батьків, але й даватиме їм конкретні методичні поради з практичної організації виховного процесу в сім'ї, сприятиме росту виховної активності й майстерності батьків і пропагуватиме передовий досвід сімейного виховання.

Тому також буде надаватись юридична, медична та матеріальна допомога даним сім'ям.

Вступ

Актуальність проекту

Найважливішим інститутом соціалізації підростаючого покоління була й залишається сім'я. Сім'я – найперший фактор соціалізації дитини, від неї залежить яким буде наше майбутнє, наше суспільство. У зв'язку з цим вона є однією з важливих сфер та одним з головних об'єктів соціально-педагогічної діяльності. Нині Україна потерпає від жорстокої економічної кризи, перехідний період якої характеризується появою великої кількості функціонально неспроможних сімей. На жаль, сучасна українська сім'я має безліч проблем, які порушують її нормальні функції. Це і загальне погіршення матеріального становища, збільшення кількості розлучень,самоусування батьків від виховання дітей, вплив алкоголізму та наркоманії та ін. І саме сімейне неблагополуччя спричинило сплеск безпритульності, бездоглядності, жебрацтва, соціального сирітства, насильства в сім'ї та жорстокого поведження з дітьми, поширення правопорушень та злочинності серед неповнолітніх та молоді, руйнації моральних та духовних цінностей, алкогольної та наркотичної залежності, зниження рівня психічного та фізичного здоров'я. Лише в нашому навчальному закладі у 2012-2013 році було зареєстровано 12 функціонально неспроможних сімей, в яких виховується 19 дітей. Тому розробка та впровадження нашого соціального проекту - школа для батьків «Гармонія», яка спрямована на допомогу функціонально неспроможним сім'ям набуло актуальності на даний час.

Мета: створити психолого-педагогічні умови для забезпечення благополуччя сім'ї, сприяти набуттю членами сім'ї позитивного соціального досвіду, допомогти засвоїти соціальні цінності і вміло, соціально позитивно організовувати свою життєдіяльність; організувати гуманне, демократичне виховання і навчання дітей у родині; пропагувати сімейні цінності; забезпечити обмін досвідом впровадження в практику цінних передових

приймів виховання; організувати взаємодію та зусилля усіх установ, організацій, окремих осіб, що пов'язані з функціонально неспроможною сім'єю, щоб допомога і вплив були узгодженими, своєчасними та ефективними.

Завдання:

- виявлення випадків порушення прав в сім'ї, причини неблагополуччя, інформування про них органів влади за потреби;
- залучення членів функціонально неспроможної сім'ї до роботи в школі для батьків «Гармонія»;
- профілактика девіантної поведінки в сім'ї, рецидивів порушення прав членів сім'ї у родині;
- пропагування соціально позитивної моделі сімейного життя, здорового способу життя;
- правова і психолого-педагогічна просвіта сім'ї;
- організація предметного спілкування членів функціонально неспроможних сімей між собою, іншими сім'ями, для подолання причин неблагополуччя;
- різноманітна допомога в організації життєдіяльності сім'ї, створенні умов для її повноцінного функціонування, самореалізації та розвитку її членів.

Бенефіціари: функціонально неспроможні сім'ї

Ресурси: людські (фахівці психологічної служби, представники соціальних та правоохоронних служб, громадських організацій), матеріальні (приміщення навчального закладу, матеріально-технічна та науково-методична база кабінету психологічної служби)

Основні етапи упровадження

I. Попередній етап.

Здійснення операцій виявлення, оцінки і ранжування соціальної проблеми, з'ясування сукупності факторів, що обумовили її виникнення. Налаштування на розв'язання проблеми, уточнення критеріїв дієвості й ефективності діяльності проекту при вирішенні означеної конкретної соціальної проблеми.

II. Етап визначення мети.

Первинне формулювання цільової настанови діяльності фахівців і організаторів соціального проекту. Вибір можливих засобів і способів її досягнення. Пошук необхідної інформації.

III. Етап обробки інформації

Пошук, збір, систематизація інформації, її аналіз і узагальнення. Уточнюється мета і завдання проекту, складається програма, визначається зміст форм і методів роботи.

IV. Етап процедурно-організаційної роботи.

Послідовна реалізація намічених заходів:

- планується відкриття незвичайного навчального закладу на громадських засадах - Школа для батьків «Гармонія», яка розрахована на роботу з функціонально неспроможними сім'ями;
- оформлення відповідного пакету документів;
- облаштування приміщення;
- залучення до роботи на громадських засадах працівників соціальних служб, правоохоронних органів, медичних працівників, педагогічних працівників, представників місцевого самоврядування і інших юридичних та фізичних осіб;
- виявлення сімей відповідної категорії та створення робочих груп.

V. Контрольно-аналітичний етап

Підсумковий аналіз діяльності фахівців, виявлення факторів, що сприяли позитивному вирішенню соціальної проблеми, з'ясування причин, що заважали успішному розв'язанню завдань і намічення шляхів подальшої діяльності.

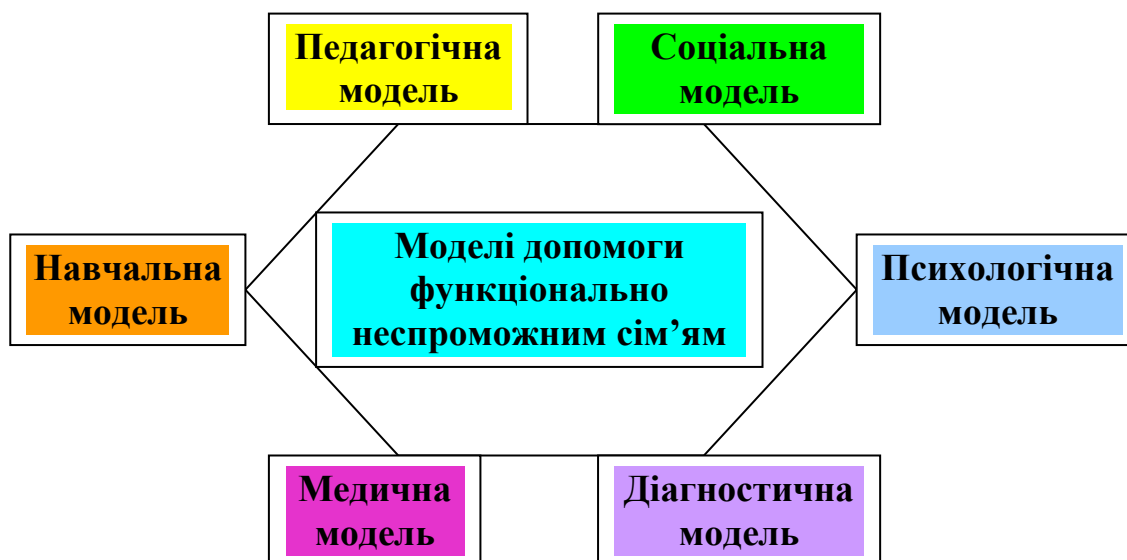
Рівень реалізованості: на даний час реалізовано I, II, III етапи проекту.

Очікувані результати

Очікується вивільнення і розвиток ресурсів сім'ї, її соціального оточення, здійснення необхідних соціальних змін, навчання, виховання, перенавчання та самовиховання особистості кожного члена сім'ї. Сім'я позбудеться статусу функціонально неспроможної, стане джерелом духовно-морально підтримки для дитини, засобом збереження й передачі національно-культурних і загальнолюдських цінностей прийдешнім поколінням. Сім'ї, що відвідували школу для батьків «Гармонія», переосмислять ким вони є і куди рухаються, усвідомлять пріоритетність сімейних цінностей, які візьмуть на себе відповідальність за долю інших людей (своїх дітей), набудуть вміння висловлюватись чесно, сміливо і відверто, будуть відчувати себе повноцінними членами суспільства. На території громади зменшиться кількість функціонально неспроможних сімей.

Методи і технології проекту

Моделі допомоги функціонально неспроможним сім'ям

1. Педагогічна модель

Базується на гіпотезі недостатності педагогічної компетентності батьків. Суб'єктом скарги у такому випадку звичайно виступає дитина. Консультант разом з батьками аналізує ситуацію, намічає програму заходів. Хоча самі батьки можуть бути причиною неблагополуччя, ця можливість відкрито не розглядається. Соціальний педагог орієнтується не стільки на індивідуальні можливості дитини, скільки на універсальні з точки зору педагогіки та психології способи виховання.

2. Соціальна модель.

Використовується у тих випадках, коли сімейні труднощі є результатом несприятливих обставин. В цих випадках, крім аналізу життєвої ситуації і рекомендацій необхідне втручання зовнішніх сил.

3. Психологічна(психотерапевтична) модель.

Використовується тоді, коли причини труднощів дитини та членів сім'ї лежать в області спілкування, особистих особливостях членів сім'ї. Вона передбачає аналіз сімейної ситуації, психодіагностику особистості, діагностику сім'ї. Практична допомога заключається в подоланні бар'єрів спілкування і причин його порушення.

4. Діагностична модель

Базується на передбаченні дефіциту у батьків спеціальних знань про дитину чи свою сім'ю. Об'єкт діагностики – сім'я, а також діти і підлітки з порушеннями і відхиленнями в поведінці. Діагностичний висновок може слугувати основою для прийняття організаційного рішення.

5. Медична модель.

Передбачає, що в основі сімейних труднощів лежать хвороби. Задача психотерапії – діагноз, лікування хворих і адаптація здорових членів сім'ї до хворих.

6. Навчальна модель у роботі з батьками.

Дана модель виходить із передбачення дефіциту у батьків знань та умінь по вихованню дітей. Ця модель носить профілактичний характер. Вона спрямована на підвищення психолого-педагогічної культури батьків, розширення та відновлення виховного потенціалу сім'ї, активне включення батьків в процес соціального виховання дітей.

Методи і технології

Відвідування родин

Бесіди і консультації

Конференції

Усні журнали

Анкетування

Дні відкритих дверей

Круглі столи

Ділові ігри

Вечори запитань і відповідей

Моделювання проблемних ситуацій

Тренінги

Створення банку «Зайвих речей»

Список використаних джерел.

1. О.Є. Марінушкіна Настільна книга соціального педагога / І.М.Вишнева, В.В. Носенко. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011.-272с.
2. Харченко С.Я. Робота соціального педагога з сім'ями / Н.П. Краснова. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. – 111 с.- (Серія «Соціальному педагогу»)
3. Т. Гончаренко Робота психолога з батьками / / - К.: Вид. дім «Шкільний світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006.- 112с.- (Б-ка «Шкіл. Світу»)
4. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи : Навчальний посібник.- К.: Центр навчальної літератури. 2006.-464с.
5. Трубавіна І.М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю. – К.: ДЦССМ, 2002 – 132 с.
6. Комплексна програма ДЦССМ «Соціальний супровід неблагополучної сім'ї» К.: ДЦССМ, 2006 – 6с.
7. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах :Методичний посібник / І.Д.Зверєва та ін.. – К.: Держсоцслужба, 2006.-104с.
8. Тюптя Л.Т Соціальна робота (теорія і практика). Навч. Посіб. Для студентів вищих навчальних закладів.- К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004.-408с.